

Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

**Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського**

Серія: Педагогіка і психологія

№ 54 • 2018 р.

Вінниця

Ministry of Education and Science of Ukraine
Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University

SCIENTIFIC ISSUES OF

Vinnytsia state M.Kotsyubynskyi pedagogical university

Section: Pedagogics and Psychology

№ 54 • 2018

Vinnytsia

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія
№ 54 • 2018 р.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського від 22 травня 2018 р. (протокол № 13)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шахов В. І. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, професор кафедри психології і соціальної роботи; доктор педагогічних наук, професор (відповідальний редактор).

Акімова О. В. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, завідувач кафедри педагогіки і професійної освіти; доктор педагогічних наук, професор (заст. відповід. редактора).

Бондар В. І. – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, директор Інституту педагогіки і психології; доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України.

Брилін Б. А. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, доктор педагогічних наук, професор кафедри ансамблевої гри та естрадного мистецтва.

Галузяк В. М. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, професор кафедри педагогіки і професійної освіти; кандидат психологічних наук, доцент (відповідальний секретар).

Гуревич Р. С. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, директор Навчально-наукового інституту педагогіки, психології і підготовки фахівців вищої кваліфікації; доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України.

Гусак П. М. – Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, завідувач кафедри соціальної педагогіки та педагогіки вищої школи; доктор педагогічних наук, професор.

Карпенко З. С. – Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, завідувач кафедри педагогічної та вікової психології; доктор психологічних наук, професор.

Коломієць А. М. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, проректор з наукової роботи; доктор педагогічних наук, професор.

Лазаренко Н. І. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, ректор; кандидат педагогічних наук, доцент.

Мазур Пьотр – Вища Державна Професійна Школа м. Хелм, завідувач кафедри педагогіки, доктор габілітований, професор (Польща).

Ничкало Н. Г. – доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар відділення педагогіки і психології професійно-технічної освіти Національної академії педагогічних наук України.

Паламарчук О. М. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, завідувач кафедри психології і соціальної роботи; доктор психологічних наук, доцент.

Сова Йозеф – Старопольська школа вища в м. Кельце; доктор габілітований, професор (Польща).

Сухомлинська О. В. – доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар відділення теорії та історії педагогіки Національної академії педагогічних наук України.

Тарасенко Г. С. – Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, професор кафедри дошкільної і початкової освіти; доктор педагогічних наук, професор.

Шандор Палфі – Дебреценський університет, Гойдубесерменське відділення, доктор педагогічних наук (Угорщина).

Шурек-Борута Аліна – Університет Шльонський у Катовіце, керівник закладу суспільної педагогіки та міжнародної освіти; доктор габілітований, професор (Польща).

Яворська-Вітковська Моніка – Куявсько-Поморська вища школа в Бидгощі, декан відділу наук суспільних і філологічних; доктор габілітований, професор (Польща).

Літературний редактор: В.В. Богатько

Комп'ютерна верстка: Н.Р. Опушко

Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: 36. наук. праць. – Випуск 54 / Редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. – 182 с.

У збірнику вміщені наукові статті з актуальних проблем сучасної педагогіки та психології, в яких розкриваються питання дидактики, теорії і методики виховання, професійної освіти, соціальної педагогіки, порівняльної педагогіки, історії педагогіки, педагогічної психології.

Свідомство про реєстрацію КВ № 8412 видане Міністерством юстиції України 06.02.2004 р.

Збірник є науковим фаховим виданням (затверджено наказом МОН України № 1222 від 07.10.2016 р.)

ББК 74. 00+88. 40+88. 840

Н 34

SCIENTIFIC ISSUES

of Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University
Section: Pedagogics and Psychology

№ 54 • 2018

Recommended for publication by the decision of the Academic Council of
Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University
22 may 2018 (proceedings № 13)

EDITORIAL BOARD

Editor-in-chief: Prof. Dr. Volodymyr I. Shakhov, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Prof. Dr. Olha V. Akimova, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Prof. Dr. Volodymyr I. Bondar, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine)

Prof. Dr. Boris A. Brylin, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Executive secretary: As. Prof. Dr. Vasyl M. Haluziak, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Prof. Dr. Roman S. Hurevytch, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Prof. Dr. Petro M. Husak, Lesya Ukrainka Eastern European National University (Ukraine)

Prof. Dr. Zinoviya S. Karpenko, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ukraine)

Prof. Dr. Alla M. Kolomiets, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

As. Prof. Dr. Nataliia I. Lazarenko, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Prof. Dr. Piotr Mazur, The State School of Higher Education in Chelm (Poland)

Prof. Dr. Nelya H. Nychkalo, National Academy of Educational Sciences of Ukraine

Prof. Dr. Olha M. Palamarchuk, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Prof. Dr. Józef Sowa – Old Polish University, Kielce (Poland)

Prof. Dr. Olha V. Sukhomlynska, National Academy of Educational Sciences of Ukraine

Prof. Dr. Halyna S. Tarasenko, Vinnytsia State M.Kotsyubynskyi Pedagogical University (Ukraine)

Prof. Dr. Sándor Pálfi, University of Debrecen (Hungary)

Prof. Dr. Alina Szczurek-Boruta, University of Silesia, (Poland)

Prof. Dr. Monika Jaworska-Witkowska, Kujawy and Pomorze University of Bydgoszcz (Poland)

Text editors: Valentyna V. Bohatko

Technical editor: Nadiya R. Opushko

The Scientific Issues of Vinnytsia State M. Kotsyubynskyi Pedagogical University. Section: Pedagogics and Psychology. – Issue 54 / Editorial board: Volodymyr I. Shakhov (editor-in-chief) and others. – Vinnytsia: LLC «Nilan Ltd», 2018. – 182 p.

The volume contains scientific articles on relevant issues of modern pedagogy and psychology, which reveal questions of didactics, theory and methodology of education, vocational training, social pedagogy, comparative pedagogy, history of education, educational psychology.

Certificate of registration KB № 8412 issued by the Ministry of Jurisdiction of Ukraine 06.02.2004.

Edition is included in the list of scientific professional publications of Ukraine by the Ministry of Education and Science of Ukraine # 1222 of 07.10.2016.

ББК 74.00+88.40+88.840

Н 34

ISSN 2415-7872

© Authors, 2018

ЗМІСТ

ДИДАКТИКА

Н. І. Костенко. РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НА ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТТЯХ.....	9
--	---

ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

Л. В. Зінченко, О. С Пономарьов. ДУХОВНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СПОРТСМЕНА.....	14
Лі Аньань. СУЧАСНІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МУЗИЧНОГО ПРОСВІТНИЦТВА СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	20
Ю. М. Шевченко. ОСОБЛИВОСТІ КРОС-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ ЯК КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ФЕНОМЕНУ	25

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

О. В. Біліченко. СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР	32
І. Г. Барановська. ВИХОВАННЯ ХУДОЖНЬОГО ЗВУЧАННЯ ГОЛОСУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	37
Л. В. Боровик. ЗВ'ЯЗОК СТРУКТУРИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ІЗ ПЕДАГОГІЧНИМИ УМОВАМИ ЇЇ ФОРМУВАННЯ.....	42
В. М. Галузяк. СПОСОБИ І ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ ДІАЛЕКТИЧНОГО ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	48
В. Б. Гриців. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ НА ОСНОВІ МОДЕЛІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ З УРАХУВАННЯМ ЕТИЧНИХ ВИМОГ ДО ЙОГО ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ	60
С. І. Губіна. КОНТЕКСТНИЙ ХАРАКТЕР ЗМІСТУ ЗАНЯТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	66
О. О. Дакалюк. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ-АГРАРІЇВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	72
Ю. О. Долинний. СТУПІНЬ УПЛИВУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ УЧБОВИХ ПРОГРАМ НА ПОКАЗНИКИ РЕФЛЕКСИВНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО КРИТЕРІЮ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	77
О. В. Земка. СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	82
В. В. Каплінський. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З БАТЬКАМИ В СИСТЕМІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ.....	88
Н. Р. Кисіль. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ЗВО	94
Н. І. Лазаренко. НОВІ ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВЧИТЕЛЯ З УРАХУВАННЯМ ПРОЦЕСІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	100
О. В. Левчук, Л. І. Новицька. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ ВИРІШУВАТИ ПРОФЕСІЙНІ ЗАВДАННЯ В АГРАРНІЙ ГАЛУЗІ.....	106

О. Е. Можаровська. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПЕРЕВІРКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ	112
Н. Г. Мозгальова, І. В. Єфіменко. ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДИК НЕПЕРЕРВНОГО ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОГО РОЗВИТКУ	117
О. Осока. РОЛЬ ТЕМАТИЧНИХ КОНЦЕРТІВ У КЛАСІ ЗАГАЛЬНОГО ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ФОРТЕПІАНО	121
Г. М. Плахотнюк. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ВИВЧЕННІ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН	126
О. С. Подволоцька. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО БАЧЕННЯ ДИЗАЙНЕРІВ НА ЗАНЯТТЯХ З РИСУНКУ ТА ЖИВОПИСУ	131
І. Л. Пукас. ПРОГРАМУВАННЯ ЗМІСТОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСНОВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ	136
Л. Г. Смовженко. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	141
В. А. Фрицюк, В. В. Лилик. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	146
І. Л. Холковська. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЦІНІСНИХ УСТАНОВOK НА ТВОРЧУ САМОРЕАЛІЗАЦІЮ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	150
ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА	
А. С. Киричук, Т. Рогачова. ИЗУЧЕНИЕ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ПО АДАПТАЦИИ УКРАИНСКИХ СТУДЕНТОВ В ЕВРОПЕЙСКОМ ВУЗЕ	155
О. В. Мартинюк. ПРОБЛЕМА ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ В НІМЕЧЧИНІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ	158
ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ	
К. А. Колеснік. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРУПОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ (ДРУГА ПОЛОВИНА XVII – ПОЧАТОК XX СТОЛІТТЯ)	162
Н. Б. Хамська. МАЛОВІДОМІ СТОРІНКИ ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ ВІННИЧЧИНИ XIX – ПОЧ. XX СТ	166
ПСИХОЛОГІЯ	
О. В. Литвак. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	171
М. В. Лук'янчук. СТРУКТУРА ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	174
НАШІ АВТОРИ	180

CONTENTS

DIDACTICS

N. Kostenko. DEVELOPMENT OF FOREIGN SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS IN OPTIONAL LESSONS	9
--	---

THEORY OF EDUCATION

L. Zinchenko, O. Ponomaryov. SPIRITUALITY AND RESPONSIBILITY OF A SPORTSMAN	14
Li Anan. MODERN SCIENTIFIC APPROACHES TO ORGANIZATION OF MUSIC EDUCATIONAL ACTIVITIES FOR UPPER-FORM PUPILS	20
Yu. M. Shevchenko. FEATURES OF CROSS-CULTURAL SPACE AS CULTUROLOGICAL PHENOMENON.....	25

VOCATIONAL EDUCATION

O. V. Bilichenko. STRUCTURE OF THE PROFESSIONAL ETHICS OF FUTURE NURSE	32
I. Baranovska. EDUCATION OF ARTICULATING VOCATION OF FUTURE TEACHERS OF MUSIC ART	37
L. V. Borovyk. COMMUNICATION OF THE STRUCTURE OF THE PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL COMPETENCE OF FUTURE BORDER GUARD OFFICERS WITH PEDAGOGICAL CONDITIONS OF ITS FORMATION.....	42
V. M. Haluziak. METHODS AND PRACTICES OF DEVELOPMENT OF DIALECTICAL PROFESSIONAL THINKING OF FUTURE TEACHERS	48
V. B. Hrytsiv. ORGANIZATION OF PROFESSIONAL TRAINING OF BANKING SPECIALISTS BASED ON A MODEL OF MODERN BANKING SPECIALIST IN ACCORDANCE WITH ETHICAL REQUIREMENTS FOR THEIR PROFESSIONAL QUALITIES.....	61
S. I. Hubina. THE CONTEXTUAL NATURE OF THE CONTENT OF FUTURE TEACHERS' LESSONS ...	66
O. Dakaliuk. FORMATION OF THE PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE READINESS OF STUDENT-AGRARIANS BY MEANS OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES	72
Yr. A. Dolinnij. DEGREE OF INFLUENCE OF experimental AND GENERAL EDUCATIONAL PROGRAMMES ON INDEXES OF REFLEX AND PROFESSIONAL Criterion OF READINESS OF FUTURE SPECIALISTS ON PHYSICAL EDUCATION TO REHABILITATION WORK.....	77
O. Zemka. ESSENCE AND STRUCTURE OF ENTERPRENEUREAL COMPETENCE AS AN IMPORTANT PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF TECHNOLOGIES.....	82
V. Kaplinskiy. THE TRAINING OF A FUTURE TEACHER TO THE WORK WITH PARENTS IN THE SYSTEM OF HIS PROFESSIONAL BECOMING.....	88
N. R. Kysil. FEATURES OF FORMATION OF THE CREATIVITY OF THE FUTURE TEACHER OF THE PRIMARY SCHOOL IN THE INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION	95
N. I. Lazarenko. NEW REQUIREMENTS FOR TEACHER PROFESSIONALISM TAKING INTO ACCOUNT EUROINTEGRATION PROCESSES	100
E. V. Levchuk, L. I. Novitskaya. MATHEMATICAL MODELING AS A METHOD OF FORMATION FUTURE ECOLOGISTS' READINESS TO SOLVE PROFESSIONAL TASKS IN AGRARIAN SECTOR..	106

O. E. Mozharovska. THE ORGANIZATION OF THE EXPERIMENTAL TESTING OF THE EFFICIENCY OF THE PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMATION OF READINESS TO THE COMMUNICATION BY THE PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN LANGUAGE OF FUTURE SPECIALISTS OF TECHNICAL PROFILE.....	112
N. H. Mozghalova, I. V. Yefimenko. INNOVATIVE POTENTIAL OF METHODS OF INSTRUMENTAL AND EXECUTIVE DEVELOPMENT	117
O. Osoka. THE ROLE OF THEMATIC CONCERTS IN THE CLASS OF GENERAL AND SPECIALIZED PIANO	121
G. M. Plakhotniuk. FORMATION OF PROFESSIONAL AND INFORMATIONAL COMPETENCY OF FUTURE TRANSDUCERS IN STUDY OF FAX DISCIPLINES	126
O. S. Podvolotska. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF THE SPACE VISION FORMATION DESIGNERS' ON THE VISUAL ART LESSONS.....	132
I. L. Pukas. PROGRAMMING THE CONTENT AND TECHNOLOGICAL BASES OF INCREASING THE EFFECTIVENESS OF TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT	136
L. Smovzhenko. COMPETENTLY APPROACH TO PREPARING FUTURE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS	142
V. A. Frytsiuk, V. V. Lylyk. DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE CULTURE OF PERSONALITY AS PEDAGOGICAL PROBLEM.....	146
I. L. Kholkovska. PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMING FOR FUTURE TEACHERS OF THE VALUED OPTIONS ON CREATIVE SELF-REALIZATION IN PROFESSIONAL ACTIVITY.....	150
COMPARATIVE PEDAGOGICS	
A. S. Kyrychuk, T. Rogachova. STUDY OF THE OPPORTUNITIES FOR ADAPTING UKRAINIAN STUDENTS IN THE EUROPEAN UNIVERSITY (ON THE EXAMPLE OF THE TECHNICAL UNIVERSITY OF KOSICE IN SLOVAK REPUBLIC).....	155
O. V. Martyniuk. PROBLEM OF DIFFERENTIATED EDUCATION IN GERMANY IN PEDAGOGICAL THEORY AND PRACTICE	159
HISTORY OF PEDAGOGY	
K. A. Kolesnik. ORGANIZATION OF GROUP ACTIVITIES: HISTORICAL AND PEDAGOGICAL ANALYSIS (THE SECOND HALF XVIII – THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY)	162
N. B. Hamska. THE LOWEST PARTS OF THE HISTORY OF THE PEDAGOGICAL OPINION OF VINYANCHIYA XIX – XX CENTURY	166
PSYCHOLOGY	
O. V. Litvak. PSYCHOLOGICAL FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF CREATIVE INTELLIGENCE OF CHILDREN OF YOUNG SCHOOL AGE.....	171
M. Lukianchuk. THE STRUCTURE OF CREATIVE ABILITIES OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN: PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECT	174
OUR AUTHORS	180

УДК 371.3 : 811

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НА ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТТЯХ

Н. І. Костенко

В статті проаналізовано сутність і зміст факультативного заняття з іноземної (англійської) мови, визначено навчально-виховну значущість цих занять з англійської мови, як засобу формування іношомовного соціокультурного досвіду студентів.

Встановлено, що метою формування мовної картини світу у студентів, які вивчають іноземну мову, є створення у їхній свідомості моделі акультурації – певної абстрактної схеми, яка спрямована на підготовку особи до успішної адаптації в умовах чужого лінгвокультурного середовища.

Ключові слова: факультативне заняття, іношомовна соціокультурна компетенція, міжкультурна комунікація.

DEVELOPMENT OF FOREIGN SOCIO-CULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS IN OPTIONAL LESSONS

N. Kostenko

The article analyzes the essence and content of the optional lesson in foreign (English) language, determines the educational significance of these classes in the English language, as a means of forming the foreign-language socio-cultural experience of students.

While planning the organization of elective foreign language the teacher should identify the main priorities such as the implementation of the organic connection between the process of obtaining formation and further development of knowledge and skills of subjects and values education process, democratic, humane, tolerant attitude to the ethnic, religious and social diversity of the modern world; the process of personal development in harmony with national tradition and painless integration into inoclture.

Keywords: optional lesson, foreign-language socio-cultural competence, intercultural communication.

В умовах світової глобальної інтеграції національні культури поглинаються в єдине комунікативне суспільство, яке передбачає зміну ціннісних орієнтирів особистості, здатної вільно і активно жити та працювати. Оскільки головна ідея сучасного розвитку суспільства – соціокультурна адаптація людини в світі, то саме через іноземні мови відбувається безпосередній чи опосередкований діалог різних культур, установалення інтенсивних міжнародних контактів та міжкультурної комунікації. Однією з ознак сучасного освітнього середовища є взаємодія та взаємовплив багатьох освітніх середовищ, використання інноваційних підходів однієї країни в освітньому просторі інших країн. Але водночас основною умовою соціокультурної інтеграції є взаємозбагачення національних культур, традицій, освітньої системи при збереженні їх самотності та цілісності. Формування іношомовної соціокультурної компетентності передбачає якісні зміни у ставленні студента до процесу навчання, усвідомленні пріоритетної ролі діалогічного спілкування в полікультурному співтоваристві, оволодінні іноземною мовою на рівні професійної успішності та життєвої необхідності. Відтак, під час навчального процесу факультативний курс носить також виховний характер, оскільки дозволяє студентам пізнати і критично оцінити свої можливості. В рамках гуманізації освіти факультативні заняття сприяють розкриттю внутрішнього потенціалу студентів, створення умов для їх самореалізації та розвитку, а також дозволяють застосовувати індивідуальний підхід до кожного студента з урахуванням його здібностей. Таким чином, факультативний курс є ефективною формою освоєння англійської мови серед традиційних і інтенсивних методів навчання, заснованих на функціонально комунікативної лінгводидактичної моделі мови, і надає можливість студентам більше читати на мові, що вивчається, розвивати аудіювання завдяки спілкуванню викладача зі студентами іноземною мовою і спілкування студентів між собою на заняттях. Факультативи як нова форма навчання швидко посіли значне місце в навчально-виховному процесі і позитивно почали впливати на формування навчальних інтересів, суспільно-політичної активності студентів, сприяти розвитку їхнього творчого ставлення до науки.